

KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA Univerzita Karlova

Katedra/Ústav: Katedra biblických věd a starých jazyků

Posudek oponenta/oponentky na diplomovou práci

jméno oponenta/tky Jaroslav Brož

Autor/autorka práce: Petr Berdar
 Studijní program/obor: Teologie, Katolická teologie
 Název práce: Současná rodina ve světle biblických výpovědí
 Vedoucí práce: Mireia Ryšková
 Rozsah práce: 97 NS (86 tištěných stran)

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☒	☐	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☒	☐	☐	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☒	☐	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☒	☐	☐	☐

B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☒	☐	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☒	☐	☐	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☒	☐	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☒	☐	☐	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		Ne	
Práce je kompilační prací	☐	☒		
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐	☒		
Práce přináší nové poznatky	☒		☐	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐	☒		
Práce má metodologický/teologický přínos	☒		☐	

2. Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Předložená diplomová práce na dnes výsostně aktuální a společensky významné téma je kombinací dvou přístupů. V první části (kap. 1-4) zpracovává biblické poselství o manželství s připojeným krátkým přehledem přístupu k otázce nerozlučitelnosti a možného rozvodu v různých křesťanských církvích a společenstvích. Druhá část (kap. 5-6) představuje stav manželského a rodinného života a dalších fenoménů soužití v ČR ve světle statistik s akcentem na negativní stránku, tj. rozvodovost a její důsledky. Poslední kapitola (8) o pozitivních jevech manželství je jakýmsi rezultátem celé práce. Autor vyslovuje přesvědčení, že přes nezanedbatelné selhávání manželství a rodiny v dnešní společnosti je biblické učení o tomto tématu stále reálnou a realistickou cestou k plnému a prosperujícímu životu. Práce je dobře strukturována, dostatečně pracuje s adekvátními prameny, tj. s biblickými texty nebo informacemi, které tyto texty poskytují, a s věrohodnými statistickými údaji. Vedle primárních textů cituje a konzultuje biblistickou a další odbornou literaturu v dostatečném výběru domácích i zahraničních titulů.

K stylistické a formální stránce nelze mít žádné vážné výhrady. Práce je psaná čtivě, student prokazuje, že si dobře osvojil věcný vědecký styl. Výjimečně se objeví nepřesnosti v bibliografických citacích, jako např. na s. 11, v pozn. 1, je u Aristotelovy Politiky uveden jako autor knihy Petr Rezek, který je ve skutečnosti vydavatelem (v závěrečném bibliografii je kniha citována správně).

Neodpustím si poukázat na to, že při stručném shrnutí "biblického" učení o manželství v rozsahu, který nabízí tato práce, se autor nevyhne určitému zjednodušení. Instituce manželství a s ní spojené právní, společenské, kulturní a náboženské aspekty v Izraeli procházela určitým vývojem a modifikacemi, které ve stručném souhrnu nemohou být postiženy. Bylo by dobré, kdyby na to v práci bylo víc upozorněno.

V novozákonní části by si pojednání o klauzuli "parektos logú porneias" v Mt 5,32 a "mé epi porneias" v Mt 19,9 zasloužilo diferencovanější výklad. Podle mnohých komentátorů použití výrazů "moicheia" a porneia" v Mt 15,31 vedle sebe vylučuje, aby byly interpretovány jako synonyma s významem "cizoložství", tedy manželská nevěra. Zajímavé, i když ne všemi akceptované řešení je návrh D. Janzena (in JSNT 2001), že důvodem pro matoušovskou výjimku z Ježíšova jednoznačného požadavku nerozlučnosti manželství by byla nevěra po prvním stupni manželství, tzv. kiddušín (viz Mt 1, kde Josef zamýšlí propustit Marii, když zjistí, že očekává dítě). Je také otázkou, zda lze Ježíšův nárok na nerozlučitelnost manželství v antitezích Horského kázání chápat za nedosažitelný ideál, "semitské přehánění", když všechny ostatní požadavky (láska k nepřátelům, smířit se s bratrem atd.) je třeba brát doslova. Doslovnému chápání tohoto požadavku také napovídá údiv učedníků v Mt 19,10.

Dále je možno upozornit na některé formulační nepřesnosti, které ovšem mohou být věci názoru. Např. na s. 40, 2. ř. shora: "Jestliže v manželství panuje láska, autorita se uplatňuje jen minimálně." Domnívám se, že uplatňování autority není projev nelásky a že je možno ji uplatňovat v lásce. Vždyť Ježíšova služba lásky (mytí nohou učedníkům, smrt na kříži) je projevem jeho svrchované autority.

Na s. 42, začátek 3. odst.: "kodex vydává prohlášení o tzv. neplatnosti manželství" - lépe by bylo asi formulovat: "kodex uznává institut neplatnosti manželství a upravuje proceduru o jeho přezkoumání."

Student svou práci přesvědčivě prokazuje svou kompetencí zpracovat zvolené téma odborným metodickým postupem. Jeho práci rád doporučuji k obhajobě.

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

1. Uzavírání židovského manželství
2. Funkce textu Ef 5,21-33

Doporučení práce k obhajobě

doporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 6. ledna 2020

Podpis: